

Tee Itse

HELPPO

VAIKEA

VAIKEUSASTE:

Kokeneelle nikkarille kohtalaisen helppo tehtävä, mutta improvisointikykyä tarvitaan.

AJANKÄYTTÖ:

Reilu viikko – plus viimeistely ja maalin kuivuminen.

HINTA:

Noin 1 300 €

VANHOJEN KAITEIDEN pitkät leveät laudat antavat raskaan vaikutelman.

VANHAN PUULATTIAN pinta on kulunut ja siitä lohkeilee maalia.

TERASSIN ALAPUOLELLA OLEVA TILA on ongelma, varsinkin jos siellä on tavaraa.

[ennen]

Ajatus oli ihan hyvä...

Terassin

Vanha korotettu terassi istui ihan hyvin puutarhaan, mutta koska vuodet olivat jättäneet siihen jälkensä, päätimme piristää sen ilmettä. Tuloksena on sekä harmoninen kokonaisuus että paljon uutta lisätilaa terassin alapuolella.

[jälkeen]

...mutta vertaapa tähän

uudistus

Edelliset asukkaat olivat toimineet ihan oikein rakentaessaan ison terassin, jonne pääsee kulkemaan suoraan talon sisältä.

Terassi on loivassa rinteessä ja tarjoaa mahtavat näkymät ja oikotien puutarhaan – ja suuren katetun varastotilan. Ajatuksessa ei ollut mitään vikaa, mutta toteutus jätti toivomisen varaa. Terassi oli jotenkin irrallaan

ympäristöstä. Koska lattia ja kaiteet olivat nähneet parhaat päivänsä, päätimme kohottaa terassin uudelle tasolle uudistamalla sen ilmeen.

Verhoilimme vanhan rungon tyylikkäällä kovapuulla, korvasimme kaiteiden pitkät laudat eleganteilla elementeillä ja viimeistelimme terassin alaosan vaakarimasäleiköllä. Kova urakka – mutta työ tekijäänsä kiittää.

UUDET KAITEET
saivat upean
kalanruotokuvion.

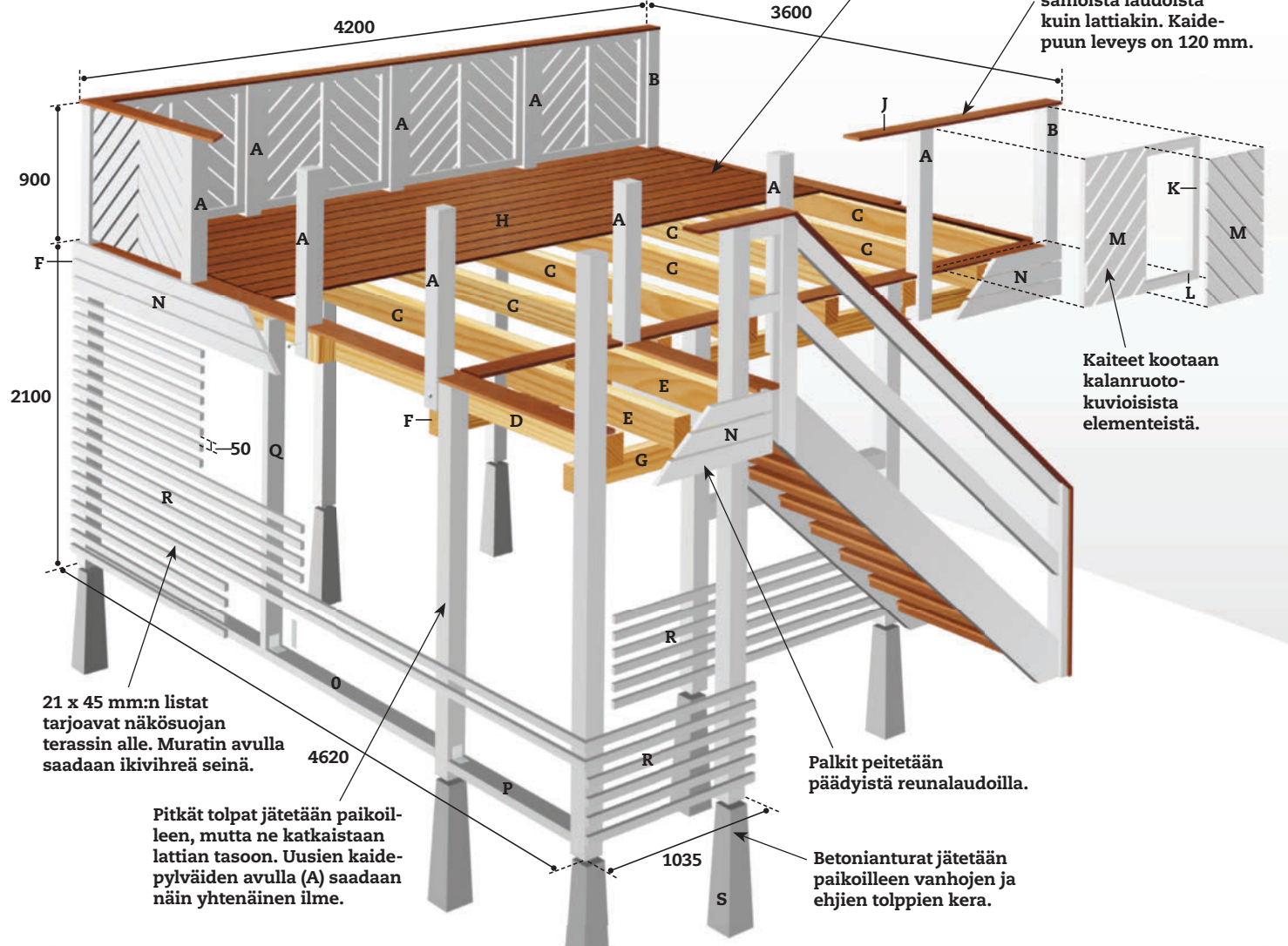
UUTEEN KOVAPUULATTIAAN saatiin näyttävyyttä öljykäsittelyllä.

SÄLEIKKÖ terassin alla luo harmoniaa puutarhaan.

Terassi osaksi puutarhaa

Uuden terassin rakentamisessa hyödynnämme vanhaa runkoa. Oheinen piirros (mitat mm) sopii myös kokonaan uuden korotetun terassin rakentamiseen.

TARVIKELUETTELO

Tarvikkeet

100 x 100 mm:n painekyll. tolppia

- 9 uutta kaidepylvästä (A) á 122 cm
- 2 uutta kaidepylvästä seinää vasten (B) á 90 cm

75 x 150 mm:n sahatavaraa:

- 7 palkkia (C) á 360 cm

Palkkeja (olemassa olevat)

- 1 palkki (D), 462 cm
- 2 palkkia (E) á 125 cm
- 2 palkkia (F) á 420 cm
- 1 palkki (G), 103,5 cm

21 x 145 mm:n terassilautaa (tässä itaubaa):

- Yht. noin 108 m lattialautaa (H)

21 x 120 mm:n terassilautaa:

(sahataan 21 x 145 mm:n terassilautoista)

- Yhteensä noin 14 m kaidepuuta (J)

33 x 54 mm:n höylättyä kuusta:

- 35 pystysuoraa kehikko-osaa (K) á 76,7 cm
- Yhteensä noin 35 m vaakasuoriin osiin (L)

18 x 95 mm:n höylättyä kuusta:

- Yhteensä noin 110 m säleikköön (M)

21 x 95 mm:n painekyll. terassilautaa:

- Yhteensä noin 40 m reunalautaa (N)

50 x 100 mm:n palkkeja

- 1 tukipuu (O), 341 cm
- 1 tukipuu (P), 91 cm

- 1 tukipuu (Q), 195 cm

25 x 50 mm:n listaa

- Yhteensä noin 140 m peitelistaa (R)

Lisäksi:

- 4,0 x 40 mm:n 5,0 x 60 mm:n ja 5,0 x 100 mm:n haponkestäviä nauloja
- 5,0 x 40 mm:n helaruuveja
- 5,0 x 60 mm:n ruostumatt. kovapuuruuveja
- 2,2 x 45 mm:n ja 2,5 x 55 mm:n kuumasinkittyjä nauloja
- 50 x 50 mm:n kulmarautoja
- 10 x 200 mm:n kuumasink. pultteja
- 10 x 160 mm:n karminautoja
- Betonianturat (S) (olemassa olevat)
- Täysinpeittävää puunsuojaa

Rungon vahvistus

1 Vanhat kaiteet irrotetaan pala palalta, jotta rakenne ei väännä ja irrottaminen sujuisi helpommin. Malti on valttia – esimerkiksi lattiaa ja portaita ei kannata purkaa heti kokonaan, koska se hankaloittaa liikkumista töiden aikana.

2 Ennen varsinaista vanhan terassin purkua, se tuetaan tukipuilla, jotka kiinnitetään kulmatolppiin. Kun kaiteet purkaa pieninä paloina, työn voi tehdä yksin.

Pitkäteräinen pistosaha yltää tolpan läpi.

3 Tolpat sahataan palkiston tasoon. Vain kulmatolpat jätetään täyteen korkeuteensa. Muut tolpat korvataan lyhyillä kaidepylväillä, jotta kalanruoto-kuvioiset elementit saadaan suurin piirtein yhtä pitkeiksi.

Tarkista, että kaidepylväät ovat vaaka-suorassa ennen poraamista.

4 Uudet kaidepylväät (A) kiinnitetään palkkeihin (D ja F) 10 mm:n pulteilla. Kiinnitys puristimella, ennen kuin poraat pultille reiän pylvään ja palkin läpi. Pultin kanta upotetaan lusikkaporan avulla.

Pultit upotetaan edestä ja kiristetään takaa.

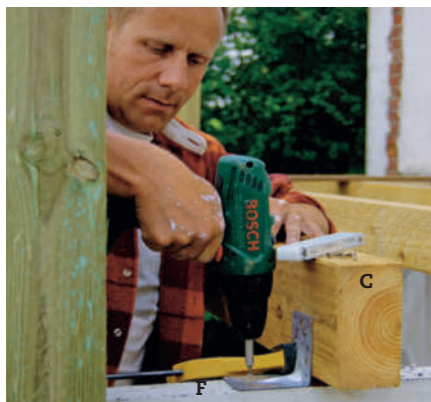
5 Pultit lyödään sisään vasaralla ja kiinnitetään. Käytä räikkäväännintä työn helpottamiseksi. **VINKKI:** Jos palkiston pystylinja ei ole suora, oikaise pylväitä välikkeillä.

6 Sitten on aika purkaa vanha lattia. Edessämme on malliesimerkki siitä, miten kova työ olisi maalata pahoin kulunut ulkokuulattia uudestaan siistiin kuntoon.

7 Useimmat palkit on vaihdettava. Pystytolpat olivat kestäneet hyvin vuosien taakan, mutta vaakasuorat alkoivat jo lahota. Ne ovat olleet vesikosketuksessa, ja kosteus on päässyt pureutumaan lattialautoihin.

8 Palkit kiinnitetään kulma-raudoilla. Rautoja käytetään palkkien molemmilla puolilla. Käytä tarkoitukseen sopivia ruuveja ja varo ruuvaamasta liian lähelle reunaa, jotta puu ei halkeaisi.

9 Vanhat portaat saavat myös kyytiä. Uusiin portaisiin rakennetaan askelmat samasta puusta kuin terassin lattia. Portaat myötäilevät nyt terassia koko pituudeltaan ilman porrastasannetta.

Kovapuu kestää kauemmin

Kovapuun valinta terassin lattiaksi on muutakin kuin trendikysymys. Vanha lattia oli käsitelty puunsuojalla ja se ei kestä pitemmän päälle. Uudelle kovapuulle (tässä itauba) öljykäsittely ei ole pahitteeksi ja mikä parasta se ei hilseile. Reunalaudoitus antaa ilmettä – ja siinä on sekin etu, että laudat siten riittävät koko matkalle eikä niitä tarvitse katkoa.

TARVIKKEET

Tulpat vai ruuvinkannat?

Kiinnitämme lattian ruostumatomilla laaturuuveilla, jolloin esiporausta ei tarvita. Huolitelluimman lopputuloksen saa peittämällä ruuvit puutulpilla, mutta se vie aikaa. Yksi ratkaisu on käyttää kovapuuruuveja, mutta se käy hieman kukkaron päälle.

TÄRKEÄÄ

Koko runko pohjustetaan ja maalataan kahteen kertaan peittävällä puunsuojalla ennen lattia- ja kaidetöiden jatkamista. Tämä on ilman muuta nopein ja paras tapa. Samalla puu suojataan myös paikoista, jotka ovat piilossa ja usein eniten vesikosketuksessa.

Viimeiseen lautaan tehdään pylväslovet.

Sahaa loivasti kolopalan takakulmaan – näin saadaan siistit kulmat.

Lattia voi jatkua jonkin verran palkin yli, mutta asennusvälien on oltava tasaiset, jotta laudat saadaan sopimaan leveyssuunnassa.

Kovapuulattia

1 Ensinnä asennamme kaksi reunalautaa palkkien päälle.

Kummassakin on oltava pylväisiin sopiva leikkaus. Merkitse lovet suorakulman avulla. Vesisuojaus 5 mm:n ilmarako.

2 Pylväiden lovet sahataan pistosahalla.

Sen sijaan, että terää yritetään kääntää kulmassa, on parempi sahata loivasti takimmaiseen kulmaan, kääntää saha ja sahata takakulma – ja tehdä sivuleikkaukset viimeiseksi.

3 Laudat kiinnitetään ruostumattomilla ruuveilla.

Pienellä lisärahalta saat kierteittäviä porakärkiruuveja, jolloin ei tarvitse esiporata reikiä tai upottaa ruuveja. Myös aikaa säästyy.

4 Kun kolmas reunalauta on lovettu ja paikoillaan, alkaa lautojen kiinnittäminen – nyt työ etenee nopeasti ja vaivattomasti, sillä kaksi poikittaista reunalautaa on lyhentänyt pintaa niin paljon, että lautojen pituus on täsmälleen oikea.

5 Pidä asennusvälit tasaisina välikkeiden avulla. Saumarakojen leveys lasketaan kokonaisleveyden ja lautojen lukumäärän mukaan. Sopiva leveys on kuitenkin 6–12 mm, jotta sade- pisarat mahtuvat raoista läpi.

6 Jos et saa lautaa kiinni välikkeeseen, ota taltta avuksesi. **VINKKI:** Jos lauta ei anna periksi, tee lovi palkkiin ja työnnä lauta paikalleen kiilan avulla.

7 Viimeiseen pitkään lautaan tehdään myös pylväslovi. Jos laskelmat ja asennusvälit ovat oikeat, tilanne on hallinnassa – mutta tarvittaessa on hyvä mitata uudestaan ennen leikkaamista.

8 Terassillamme on myös pieni por-rastasanne. Jätimme toisen reunalaudan pois, jotta meidän ei tarvitsisi rakentaa ylimääräistä tukea toisten lautojen alle.

9 Lattia on asennettu – ja periaatteessa käyttövalmis. Tumma kovapuu on usein niin öljypitoista, että muuta suoja ei tarvita, mutta hyvän öljyn avulla tumma hohde voi säilyä pitempään. Urien ansiosta lattia ei ole niin liukas märkänä.

Elementeillä ilmavuutta

Uudet kaiteet rakennetaan kapeista elementeistä. Jokaista elementtiä varten tehdään ensin kehikko, joka maalataan ja verhotaan laudoista, jotka muodostavat kalanruotokuvion. Maalauksen jälkeen elementit ruuvataan paikoilleen. Kalanruotokuvionnissa on omat haasteensa, mutta elementin saa sahattua muotoonsa kertasahauksella.

TYÖKALUT

Tehokkaat puristimet säästävät aikaa.

Vähemmälläkin pärjää, mutta 3–4 yhden käden puristinta helpottaa työtä huomattavasti ja auttaa hyvän ja tarkan lopputuloksen aikaansaamisessa.

TÄRKEÄÄ

Kaiteet suojaavat putoamiselta. Siksi niiden on oltava vanhat, estettävä pikkulapsia ryömistä kaiteiden väliin – ja oltava vähintään 90 cm korkuiset.

Jos terassi on niin matala, että putoaminen ei aiheuta vaaraa, kaiteet voivat toimia koristeena.

Työn helpottamiseksi on hyvä käyttää välikkeitä, kunnes elementti on kiinnitetty.

Valkoinen kalanruotokuvio antaa upean kontrastin tummaan uuteen kovapuulattiaan. Ja ankea ilme on tipotiessään.

Kaiteet kootaan

1 Kaiteiden kehiot kootaan 5 x 100 mm:n ruuveilla. Osat (K ja L) kiinnitetään oikeassa kulmassa; tämä onnistuu kiinnittämällä ne levyn päälle suorassa kulmassa. Esiporaa, jotta puu ei pääse halkeamaan – ellet käytä itsesenkkaavia ruuveja.

2 Verhouslaudat ja kehiot maala-
taan ennen niiden kokoamista.
Laudat (M) sahataan 45°:n kulmassa toisesta päästä ennen niiden naulaamista 2,2 x 45 mm:n kuumasinkityillä nautoilla. Luontevin-
ta on aloittaa keskimmäisen riman päästä.

3 Seuraavat laudat naulataan
10 mm:n välein. Ilmaraot saadaan
kätevästi 10 mm:n välikkeillä. Tässä
vaiheessa vain keskimmäisen laudan
päätyreuna on kiinnitetty.

4 Lautoja ei katkaista pituuteensa
ennen kuin koko elementti on koottu.
Tästä syystä hukkapaloja tulee hyvin vähän
huolimatta lukuisista lyhyistä ja vinoista
paloista – useimmat päätypalat voidaan
käyttää seuraavissa elementeissä.

5 Reunat sahataan pitkällä vedolla
pyörösahalla. Kiskon avulla tämä
sujuu leikiten. Tukilaudan avulla saa myös
pelkällä pyörösahalla hyvän ja siistin
lopputuloksen.

6 Elementti kiinnitetään kahden
pylvään väliin, samaan tasoon
niiden yläreunan kanssa. Käytä yhden
käden puristinta, sillä se helpottaa työtä.
Voit käyttää myös ruuvipuristinta.

7 Kaide-elementti kiinnitetään
kahdella 5 x 100 mm:n ruuvilla
molemmista päistä. Jätä pieni ilmarako
elementin ja pylvään väliin; käytä välikkeitä
oikean välin mittaamiseksi.

8 Kaiteet on nopea koota, kun
elementit ensin on maalattu ja saatu
valmiiksi. Lattian ja kaiteen väliin on varattu
25 mm:n ilmarako – se on riittävä ja estää
myös onnettomuudet.

9 Kaidepuut sahataan (J) ja kiinni-
tetään pylväisiin ja tolppiin. Käy-
tämme samaa kovapuuta kuin lattiaankin,
mutta sahaamme puutavaran 120 mm:n
leveyteen – näin rakenteesta tulee ilmava.
Muista kääntää sileä puoli ylöspäin.

Alaosaa suojaa siisti säleikkö

Vanhan terassin huteran oloiset tolpat toivat mieleen vaappuvan vaakisiaisen. Sulkemalla terassin alaosan avosäleiköllä yhdistämme terassin rakenteet toisiinsa ilman, että terassista tulee liian raskas.

VINKKI

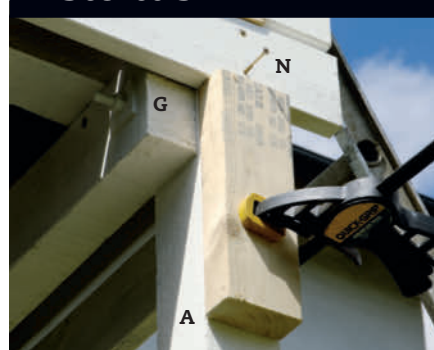
Kaltevat pinnat pidentävät elinkaarta. Jos höyläät tai sahaat peitelistöjen reunat kalteviksi, sadevesi valuu nopeammin verhouksesta ja puukin kestää hyvin todennäköisesti paljon kauemmin.

Puristimet, tukikappaleet ja välikkeet pitävät reunalaudan paikoillaan ennen porausta ja ruuvaamista.

Kolme leveää reunalautaa peittää kaksi palkkikerrosta, niiden kulmaraudat ja mahdolliset vinoutumat.

Listoitus

1 Ensinnäkin peitämme palkit vaakasuoraan asennettavilla 21 x 95 mm:n reunalautoilla (N). Lautoja on raskas pidellä samalla kun ruuvaa porakoneella. Laudat voi pitää paikoillaan puristimella ja tukikappaleella ennen niiden kiinnittämistä.

4 Tukea tuovan pohjapalkin avulla kiinnitämme pystysuoran keskimäisen poikkipuun (Q) etusivuun. Käytä siinäkin kulmarautaa – älä laita liian monta ruuvia. Kiinnitä etupulelta alimmaisen reunalaudan taakse.

TÄRKEÄÄ

Muista suojata puu ennen maalaamista. Säleikkö ei ole painekyllästetty ja on tärkeää, että puu suojataan lahoamiselta ja homeelta ja käsitellään öljyllä ennen maalaamista – muutoin se alkaa lahota nopeasti.

WWW

Portaasiin apua kotisivuilta. Vaikka emme tässä numerossa kerro uusista portaista, voit hyvin jo käynnistää terassin uudistamisen. Osoitteesta www.teetse.com löydät neuvoja rappujen rakentamiseen.

2 Reunalaudat tasataan vasta, kun ne on kiinnitetty 5 x 60 mm:n ruostumatomilla ruuveilla. Näin on helpompi saada sivut samaan tasoon. Hio reuna vielä hiekkapaperilla, mielellään tehokkaan koneen avulla (esimerkiksi nauhahiomakoneella).

3 Säleikkö on tuettava hyvin – kahden tolpan väli on aivan liian pitkä. 50 x 100 mm:n palkeilla alarakenteesta (P ja O) saadaan tukeva. Kiinnittäminen aloitetaan alhaalta. Palkit ruuvataan kiinni puristinta apuna käyttäen.

5 Säleikkö (R) kiinnitetään 2,5 x 55 mm:n kuumasinkityillä nauloilla. Asennusväli on noin 50 mm, käytä välikkeitä. Tarvittaessa voit kiinnittää toiselle puolelle tukilaudan.

6 Tarkista aina välillä, että välit pysyvät tasaisina. Välikkeistä huolimatta on oltava tarkkana.

7 Rimat katkaistaan koko korkeudeltaan. Rimat on itse asiassa kiinnitetty kulmatolpassa olevaan ylimääräiseen rimaan. Jos tolpat eivät ole täysin linjassa ja pystysuorassa, ongelma on helppo korjata ylhäältä alas asti kulkevalla rimalla.

8 Säleikkö maalataan 2-3 kertaa peittävällä puunsuojalla. Ja näin terassi on käyttövalmis, rappuja lukuun ottamatta. Rappujen rakentamisesta kerrotaan myöhemmässä Tee Itse-lehden numerossa.

Näkymät ovat entiset, mutta terassi on saanut uuden ilmeen.

Kaidepuut ja lattia on tehty samasta puusta – täydellinen yhtenäisyys.